venské a podkarpatoruské v prvé a jediné stolici min. vnitra) o existenci svého státního občanství (uznání jeho, po případě jeho přiznání nebo udělení).

Na této pouze instrukcionelní povaze cit. vyhlášky nemění nic okolnost, že se v jejím § 1 praví, že »každý státní občan ..... má právo žádati, aby mu jako průkaz o státním občanství bylo vydáno osvědčení .....«, neboť toto pouhé právo »žádati« za vydání osvědčení neposkytuje ještě ani materielní ani formelní, stihatelný a vynutitelný nárok na vydání osvědčení toho, tím méně, když není na případné porušení tohoto »práva žádati« stanovena sankce ani vyhrazen opravný prostředek.

Dále stanoví se sice v § 2 cit. vyhlášky resp. ve vyhlášce č. 108/1928 Sb., které úřady jsou povolány žádané osvědčení vydávati; leč v tomto ustanovení nelze spatřovati předpis o kompetenci úřadů k činnosti pravotvorné resp. judikující, již proto, poněvadž ani tu se nedostává zákonného podkladu pro stanovení kompetence úřední.

Není-li však vyhláška č. 225/26 Sb. (a č. 108/28) všeobecně závaznou právní normou, schopnou založiti právní nárok strany a stanoviti rozhodovací kompetenci úřadů, pak nemůže se také výrok úřadu, odpírající straně ať z jakýchkoliv důvodů vydání žádaného osvědčení o státním občanství, dotknouti subj. práv strany.

Nemohl tudíž ani v daném případě žal. úřad nař. svým výměrem zasáhnouti rušivě do subj. práv st-le. Pak ovšem není stížnost s hlediska § 2 zák. o ss důvodnou a bylo ji proto zamítnouti.

Tím ovšem nebyla a není meritorně řešena otázka státního občanství st-lova, kterou řešiti může jedině kompetentní úřad, t. j. na Slov. min. vnitra, a zůstává straně volno domáhati se judikátního výroku o svém státním občanství u min. vnitra.

Č. 11.035.

Učitelstvo. — Školství (Slovensko): I. * Výrazem »zemské zákony« v § 15 odst. 2 a v § 26 odst. 3 učitelského zákona (č. 104/1926 Sb.) nerozumějí se uherské zákony, platné jako součást právního řádu státu československého na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — II. * Výrazem »obce« v § 26 odst. 3 učit. zák. (č. 104/1926 Sb.) nerozumějí se církevní obce na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — III. Usnesení vlády ze dne 22. prosince 1926 neposkytuje vydržovatelům církevních škol na Slovensku vůči státu právní nárok na náhradu za naturální byt poskytovaný učiteli církevní školy.

(Nález ze dne 31. ledna 1934 č. 1902.)

Prejudikatura: ad III srov. Boh. A 10.074/32.

Věc: Školská stolice evang. reform. ludové školy v K. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o náhradu za poskytování naturálního bytu učiteli na církevní ludové škole.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podáním z 15. září 1930, řízeným na žal. úřad, žádalo »představenstvo reformované církve« v K. jako vydržovatelky ludové školy církevní, aby mu min. školství přiznalo se zpětnou platností od 1. ledna 1926 a vyplatilo náhradu příslušející vydržovateli školy ve smyslu ustanovení § 15 bodu 2 a § 26 bodu 3 zák. č. 104/1926 Sb. po srážce plynoucí z funkčního přídavku učitele. Žádost ta odůvodněna tím, že na škole vydržované zmíněnou církví, působí učitel Jan Sz., potvrzený min. škol., jenž má od vydržovatele školy vedle příslušného příspěvku naturální byt; poněvadž ve smyslu § 15 zák. č. 104/26 náleží jmenovanému učiteli přídavek řídícího učitele, žádá vydržovatel školy podle bodu 2 tohoto paragrafu a podle bodu 3 § 26 téhož zák. za přiznání a výplatu náhrady příslušející vydržovateli školy; církev školu vydržující je chudá, malá, nedisponuje ani církevním ani zvláštním školním majetkem a je s to vydržovati školu v náležitém stavu jen za podpory státu.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že žádosti »školské stolice ref. ludové školy v K.« nevyhovuje, poněvadž naturální byt, pokud se týče bytné tvoří zákonem stanovenou a nerozlučnou položku místních důchodů nestátního učitele.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss: — — —

Podle ustanovení § 1 odst. 2 učit. zák. č. 104/26 Sb. byla platová ustanovení tohoto zák. prozatímně vztažena také na učitelstvo církevních škol ludových na Slov. a v Podk. Rusi, ale úhrada nákladu vzniklého provedením platové úpravy učitelstva podle cit. zák., byla uložena v § 45 cit. zák. dosavadním vydržovatelům. Usnesením vlády z 22. prosince 1926, jež bylo výnosem min. škol. z 5. ledna 1927 intimováno referátům v Bratislavě a Užhorodě, byly sice učitelům škol obecných (ludových) a občanských na Slov. a Podk. Rusi, jichž se týká § 1 odst. 2 zák. č. 104/26, ode dne 1. ledna 1926 (do odvolání nejdéle však do konce června 1927) ze státních prostředků a na účet dosavadních vydržovatelů poskytnuty zálohy na zvýšení jejich služebních platů, zabezpečených jim vydržovateli školy a případně osobami třetími podle starých předpisů uherských, do výše služebních platů, na které by měli nárok podle učit. zák., kdyby působili za stejných jinak okolností na školách státních téže kategorie. Leč toto usnesení vlády — jak nss vyslovil v Boh. A 10.074/32 — nezakládá vydržovateli církevní školy ludové právního nároku na poskytnutí zálohy pro učitele ze státních prostředků na platy podle zák. č. 104/26.

Je tedy stížnost, pokud zastává stanovisko, že vydržovatel církevní ludové školy na Slov. má vzhledem k ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 104/26 nárok proti státu na náhradu za naturální byt, jejž vydržovatel poskytuje učiteli na takové škole a jehož hodnota byla odečtena od zmíněné zálohy, poskytnuté na plat učitele, působícího na takové škole, bezdůvodná.

Stížnost nemůže však zmíněný nárok vydržovatelky uvedené školy proti státu právem opírati ani o ustanovení § 15 odst. 2 zák. č. 104/26 ani o ustanovení § 26 odst. 3 téhož zák., jak plyne již z této úvahy:

V § 15 odst. 2 cit. zák. se stanoví, že nároky ředitelů a správců škol na naturální byt nebo na příbytečné podle zemských zákonů zůstávají nedotčeny, avšak příslušná částka zákonitého příbytečného neb odhadní cena naturálního bytu určená podle místních poměrů, se odečte od peněžitých příjmů. V § 26 odst. 3 cit. zák. se pak ustanovuje, že v zemích, ve kterých jsou obce povinny poskytovati učitelstvu byt, může obec požadovati, aby jí z činovného byla dána náhrada až do výše stanovené zemskými zákony pro ten případ nebo až do výše příbytečného, které jsou obce povinny podle těchto zákonů místo takového bytu poskytovati.

Cit. ustanovení zák. č. 104/26, mluvíce o »zemských zákonech«, mohou — vzhledem k ustálené, na historickém vývoji spočívající, legislativní terminologii — míti na mysli jedině zákony, usnesené zákonodárnými sbory oněch veřejnoprávních korporací, jež byly organisovány jako země, z čehož plyne, že dotčená ustanovení zák. č. 104/26 mohou se vztahovati jen na ona území republiky čsl., kde před jejím utvořením existovalo zákonodárství zemské; ježto území Slov. a Podk. Rusi nebyla před utvořením republiky čsl. organisována jako země nadané zákonodárným právem, nelze uherské zákony — vydané zákonodárnými sbory býv. státu uherského —, jež jako »říšské« zákony, platné v býv. státu uherském, byly při státním převratu převzaty (vide zák. č. 11/1918 Sb.) z právního řádu býv. státu uherského do právního řádu státu čsl. a jež jako součást právního řádu tohoto státu platí (pokud ovšem nebyly modifikovány právními normami vydanými tímto státem) na území Slov. a Podk. Rusi, subsumovati pod výraz »zemské zákony«, jehož užívá zák. č. 104/26 v § 15 odst. 2 a v § 26 odst. 3, a nelze tudíž posléz zmíněných ustanovení tohoto zák. na tato území vůbec vztahovati. Ale pak nelze ani výraz »obce« použitý v odst. 3 § 26 zák. č. 104/26 vykládati — jak stížnost za to má — v ten smysl, že pod výraz ten spadají i církevní obce na Slov. a Podk. Rusi, kdyžtě zemské zákony ve smyslu svrchu vyloženém neznaly vůbec církevní obce jako činitele povinného po zákonu k poskytování platů, resp. požitků učitelstvu na veřejných školách (vide § 2 zák. č. 62/1869 ř. z.).

Č. 11.036.

Závodní výbory: Řízení je podstatně vadné, odmítne-li rozhodčí komise stížnost záv. výboru do propuštění dělníků z práce, pro svoji nepříslušnost, poněvadž po jejím názoru byl důvod k propuštění podle § 82 živn. ř. »pravděpodobně« dán.

(Nález ze dne 31. ledna 1934 č. 1981.)

Věc: Dělnický závodní výbor kaolinových a šamotových závodů v D. proti rozhodčí komisi podle zákona o závodních výborech v Přešticích o propuštění zaměstnanců.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.